

Als accountant, gevestigd v r van het Vaderland, lees ik de mij bereikende publicaties met grote belangstelling en tracht op die wijze „bij” te blijven. Naar aanleiding van de discussie over het onderwerp „Accountant/belastingadviseur” stuurde ik een opmerking aan de redactie van het „M.A.B.”; in antwoord daarop kreeg ik het verzoek om een artikeltje te schrijven! Beter dan in de gemaakte korte opmerking kunnen in een bijdrage verschillen tussen Nederland en Curaçao tot hun recht komen.

De trap van ontwikkeling van het maatschappelijk verkeer is van groot belang voor de behoefte, die gevoeld wordt aan zelfstandige accountants-arbeid. Het merendeel der ondernemingen hier zijn eenmanszaken of familie-zaken, al dan niet in vennootschapsvorm. Dat drukt zijn stempel op het maatschappelijk verkeer. Naast bovenbedoelde ondernemingen zijn op ieder gebied dochter-ondernemingen, of filialen werkzaam van in Nederland gevestigde vennootschappen.

In het algemeen hebben wij hier nog de toestand, zoals die door de Heer Van der Hoek geschetst werd, in de studievergadering van 7-6-'47, voor de ontstaansperiode van het zelfstandig accountantsberoep in Nederland. Van de accountant worden hier naast controlerende werkzaamheden gevraagd: het inrichten van boekhoudingen (waarbij de grootste moeilijkheid dikwijls gevormd wordt door het ontbreken van geschoold personeel om de boekhouding bij te houden), het opstellen van balansen, het bijhouden van de boekhouding, of van de hoofdboeken, het verzorgen van de belastingaangiften.

In belastingzaken werd dikwijls gebruik gemaakt van de diensten van notarissen en van advocaten (hier „praktizijns” genoemd); na vestiging van de eerste Instituutsleden hier, in 1938 en 1939, werden in toenemende mate van hen diensten gevraagd voor de behandeling van belastingzaken.

Nu is het optreden als belastingadviseur op Curaçao aan toelating door de Gouverneur gebonden. Deze materie is geregeld in de „Rechtsbijstandsverordening” van 1937. De eerste afdeling van deze verordening handelt over de praktizijns, de tweede over belasting-adviseurs en de derde over zaakwaarnemers.

De positie van de belasting-adviseurs is geregeld in drie artikelen; praktizijns kunnen zonder meer als zodanig optreden, anderen moeten, alvorens als adviseur of gemachtigde in belastingzaken te kunnen optreden voorzien zijn van een schriftelijke toelating, afgegeven door of vanwege de Gouverneur.

De toelating kan worden verleend op grond van een met goed gevolg afgelegd examen; van het examen kunnen worden vrijgesteld zij die aan bepaalde eisen van bekwaamheid voldoen. Het lidmaatschap van het N.I.v.A. geeft vrijstelling. Onze weg was in deze zeker ge-effend door de Gouvernements-accountant, die een der drie leden was van de examencommissie.

In bepaalde gevallen kan de toelating worden ingetrokken; zonder dat een tarief is vastgesteld, is toch bepaald, dat in geval van een geschil over de vaststelling van een honorarium, het bedrag daarvan door een ambtelijke instantie kan worden vastgesteld.

Het is wel merkwaardig, dat wij hier een regeling van het instituut „belasting-adviseur” hebben, terwijl de behoefte aan belasting-adviseurs zich hier nog veel minder sterk doet gevoelen, dan in Nederland het geval is; de belastingwetgeving is hier nog veel eenvoudiger en de tarieven zijn lager dan in het Vaderland.

Bij beschouwing van de vraag of het wenselijk is deze functies — accountant en belasting-adviseur — te scheiden komt de belangrijke overweging naar voren of het maatschappelijk verkeer van Curaçao omvangrijk genoeg is om aan gespecialiseerde functionarissen een redelijk bestaan te verschaffen. Mij dunkt van niet; op vrijwel ieder gebied van het maatschappelijk verkeer zien wij hier combinerings-tendenzen. Het is een zuiver practische overweging: de beperkte omvang van het maatschappelijk verkeer, die specialisering hier in de weg staat.

De beperkte omvang van deze samenleving maakt ook de gevaren, welke verbonden kunnen zijn aan de combinerings van functies geringer. „Wij kennen elkaar allemaal”. Dat neemt echter niet weg, dat het naar ik meen voor de accountant zaak is te allen tijde te zorgen, dat hij niet misverstaan kan worden; bij optreden als belastingadviseur dient de ambtelijke instantie te weten waaraan zij toe is.

Als ik bij de behandeling van een belastingzaak een balans overleg, die ik niet gecontroleerd heb, doe ik dat duidelijk uitkomen, in een positieve verklaring; negatieve verklaringen als: „bovenstaande balans is niet door mij gecontroleerd” voldoen mijns inziens nooit.

Ik moge besluiten met de aanwijzing van een eigenaardig punt in de hier geldende regeling, n.l. dit dat praktizijns (advocaten) en accountants naast elkaar zullen optreden als belasting-adviseurs. De praktizijns worden in de verordening in de betreffende afdeling genoemd, de accountants niet; de wetgever heeft blijkbaar in de eerste plaats aan de praktizijns gedacht.

In de discussies is de kwestie van objectiviteit of subjectiviteit van de als belasting-adviseur optredende accountant ter sprake gebracht; daarbij werd ook de subjectiviteit van de voor zijn partij pleitende advocaat aangehaald. Mijns inziens is van de als belasting-adviseur optredende praktizijn ook een subjectieve houding te verwachten, hij zal pleiten voor zijn partij. De accountant kan dunkt mij, optredend als belasting-adviseur eenzelfde houding aannemen; er zal dunkt mij noch door de cliënt, noch door de inspectie iets anders van hem verwacht worden.

UIT HET BUITENLAND.

Reserveringen voor verplichtingen.

In een artikel voorkomende in „The Accountant” van 13 September 1947 getiteld: „Reserves Provisions Liabilities”, wordt gewezen op de gewijzigde betekenis die aan deze begrippen gedurende de laatste jaren wordt gehecht. Aangezien vergaande voorschriften zijn gegeven in Groot Brittannie met betrekking tot de publicatie der jaarrekening is het niet van belang ontbloomt deze verschillen na te gaan.

In October 1943 heeft het Institute of Chartered Accountants „Recommendations” gepubliceerd, getiteld „Reserves and Provisions”. Deze hadden betrekking op het onvoldoende onderscheid dat gemaakt werd tussen: